

Member of the European Parliament

Bruxelles, 17/03/2016

Scrisoare deschisa in legatura cu vizele pentru cetatenii romani care calatoresc in Canada

Domnule Prim Ministru Trudeau,

Vă scriu în calitate de Membru al Parlamentului European ales în România, în legătură cu o chestiune care aduce deja de multă vreme o doză de amărăciune atât în relațiile dintre Canada și România, cât și în cele dintre Uniunea Europeană și Canada: vizele pentru românii care călătoresc în Canada. A venit vremea să confruntăm această problemă în mod direct. Vestea bună este că, în 2016, soluționarea acestei probleme ar trebui să nu creeze niciun fel de controverse.

Implicarea mea în relația cu Canada trece mult dincolo de această chestiune. Ca parlamentar european membru al Comisiei de Comerț Internațional, sunt reprezentantul grupului meu politic (Socialiști și Democrați – S&D) pentru acordul de liber schimb între Uniunea Europeană și Canada (CETA). În această calitate, am lucrat cu Chrystia Freeland, excelentul dumneavoastră Ministru al Comerțului, cu Negociatorul Șef canadian, cu ambasadorii canadieni care s-au succedat [la Bruxelles] și cu alți oficiali de rang înalt de la Ottawa sau Bruxelles. Toți aceștia pot depune mărturie că nu am condiționat niciodată munca mea în legătură cu CETA de chestiunea vizelor pentru români. Din contră, am insistat întotdeauna că trebuie să nu pierdem din vedere, nici unii nici alții, perspectiva [strategică] de ansamblu. [Cred cu adevărat că CETA este unul dintre proiectele de care lumea occidentală are nevoie pentru a-și contura singură viitorul economic, o relație trans-Atlantică puternică fiind vitală în acest scop.](#) În plan bilateral, nu pot să uit că prima țară aliată care a ratificat aderarea României la NATO a fost chiar Canada, nici să ignor faptul că în aceste zile, de exemplu, exerciții militare comune cu trupe canadiene au loc în România. De asemenea, nu ar fi fost onest față de colegii mei alții decât cei români din grupul S&D din Parlament să folosească rolul meu important în privința CETA ca pe o platformă ne-transparentă pentru promovarea altor interese. A nu fi creat această legătură [între CETA și vize], pe de altă parte, nu m-a scutit de plata costului politic pentru a nu fi abordat o situație care pe bună dreptate este privită [în România] ca nedreaptă.

Ceea ce cred că munca mea în echipă cu oficialii dumneavoastră îmi acordă este creditul moral al cuiva care, apărând cu toată puterea interesul european, a arătat loialitate unei cauze comune de importanță vitală, și a fost empatic, deschis și de ajutor pentru Canada și cetățenii ei. Acest

credit moral îmi dă dreptul să vă sugerez să vă aplecați personal pentru un moment asupra acestui reziduu jenant al istoriei.

România este supusă [de către Canada] unei evaluări administrative în legătură cu aproximativ 40 de criterii politice și tehnice, printre care drepturile omului, stabilitatea politică, lupta împotriva corupției, gestionarea frontierelor. Rezultatele sale sunt bune sau foarte bune în majoritatea covârșitoare a acestor domenii. Dar ceea ce vreau să spun este că evaluarea în sine este o exagerare pentru un stat membru al Uniunii Europene, și că mulți dintre acești indicatori pot să conducă la speculații la infinit despre ce înseamnă realitate „obiectivă”, având în vedere că această realitate este măsurată în lumina unor standarde unilaterale și deseori neclare. Pretențiile de obiectivitate pot fi cu ușurința contestate dacă aruncăm o privire peste [Raportul privind Lupta Împotriva Corupției la nivel de UE](#), sau peste [Indicele de Percepție a Corupției al Transparency International](#). Ambele arată că România are performanțe mai bune nu doar decât unele state membre noi ale UE, dar și decât unele state mai vechi sau chiar fondatoare ale acesteia, în unele zone foarte importante incluse în evaluarea canadiană. Și totuși, aceste state sunt de foarte multă vreme scutite de viză. Mai mult, nu încap comparație, dacă e să fim onești și „obiectivi”, pe niciun indicator legat de corupție și calitatea guvernării, între performanța României și cea a Mexicului, pentru care ați luat deja decizia politică a înlăturării vizelor.

Probabil cel mai nedrept aspect al monitorizării canadiene este faptul că urmează, complet inutil, prejudecăți înradăcinate. De exemplu, [lupta României împotriva corupției](#). Dincolo de orice raport sau indice, dacă priviți fără idei preconcepute, veți vedea că România s-a transformat într-un mod cu adevărat uimitor în acești ultimi ani, ceea ce din păcate nu e și tendința regională. Puteți de asemenea constata că România este una dintre puținele țări din Europa care nu a trimis partide populiste sau extremiste în Parlamentul European, și că [economia sa are una dintre cele mai mari rate de creștere din Europa](#).

Am observat în dezbateră [pe acest subiect] din Canada multă confuzie între dreptul la libera circulație, dreptul la muncă, și chestiuni legate de imigrație, toate „frumos” amestecate cu dezbateră despre ieșirea Marii Britanii din UE. De aceea, merită poate să reamintim canadienilor că românii circulă fără vize în Europa încă de la 1 ianuarie 2002, și că pot merge în UE doar cu cartea de identitate de la 1 ianuarie 2007, când România s-a alăturat UE. Acest drept nu trebuie confundat cu dreptul la muncă: unele State Membre ale UE, inclusiv Marea Britanie, i-au exclus pe români de pe piața locală a muncii pentru șapte ani, până la 1 ianuarie 2014. În ianuarie 2014 câțiva politicieni britanici ne-au făcut pe toți să zâmbim așteptând fizic, la propriu, în aeroporturi un val de români care urma să nu sosească niciodată. Acesta este un exemplu clar despre cum dreptul de a circula este diferit de dreptul la muncă, și că înlăturarea vizelor l-ar facilita doar pe cel dintâi, nu și pe cel din urmă, care se supune unei logici legale și economice diferite. Mai mult, ca o consecință a „problemei cehești” dintre 2009-2013, Canada și-a adaptat legislația astfel încât să prevină abuzurile atât în privința cererilor de azil, cât și în

ceea ce privește trecerea frontierei. Anul trecut, de exemplu, oficialii de la frontiera canadiană au refuzat intrarea în Canada a nu mai puțin de 7.055 de străini din state scutite de viză. Acest număr relativ mare arată că incidente și abuzuri pot într-adevăr să aibă loc, dar și că statul canadian are la dispoziție mijloacele pentru a le face față. În cazul românilor, de teama unor incidente izolate, pedepsiți o întreagă națiune din punctul de vedere al statutului, și o majoritate covârșitoare a celor care ar călători în Canada, clar în mod legal. Acest lucru nu mi se pare just.

Acum haideți să aruncăm o privire asupra chestiunii vizelor pentru români în contextul relațiilor între UE și Canada.

În primul rând, în timp ce eu nu am făcut niciodată o legătură directă între CETA și vize, Summit-ul UE-Canada care a închis negocierea CETA în septembrie 2014 a făcut acest lucru cu mare claritate: „[ne angajăm să asigurăm, cât de curând posibil, un regim de călătorie fără vize între țările noastre pentru toți cetățenii canadieni și europeni, astfel încât aceștia să poată beneficia întru totul de noile oportunități comerciale și economice între Canada și UE](#)”. Dacă până și guvernul anterior s-a angajat să susțină circulația fără vize pentru toți cetățenii europeni (și a făcut-o de fapt de mai multe ori), ne putem aștepta ca Guvernul Trudeau să ia măsuri în această privință în mod firesc, rapid și fără ca acest lucru să fie perceput ca un mare efort.

În al doilea rând, foarte probabil Consiliul de Miniștri al Uniunii Europene va decide că CETA este un acord mixt. Aceasta înseamnă că parlamentele tuturor Statelor Membre UE vor trebui să-și dea votul pentru ca tratatul să poată intra în vigoare.

Dar cea mai sensibilă situație este următoarea: dacă până în aprilie anul acesta Canada (împreună cu foarte puține alte state) nu pune capăt situației de „non-reciprocitate”, Comisia Europeană este obligată legal să emită ceea ce în jargonul UE se cheamă un „act delegat” care să impună vize cetățenilor canadieni la intrarea în orice stat UE, pentru o perioadă de 12 luni. Regulamentul nu lasă Comisiei nicio marjă de manevră: „[Comisia va adopta un act delegat...](#)”. Am observat că există o oarecare confuzie în Canada în privința naturii unui act delegat: adevărul este că acesta nu are nevoie să fie votat în Consiliu și Parlamentul European pentru a intra în vigoare: intră întotdeauna în vigoare **dacă** nu este respins de unul dintre cei doi colegislatori, care trebuie să mobilizeze o majoritate calificată în cazul Consiliului și o majoritate absolută în cel al Parlamentului European. Cu alte cuvinte, nu va fi nevoie de o majoritate pentru aprobarea actului, ci pentru a obiecta împotriva lui, dacă una dintre cele două instituții va lua această inițiativă. Această diferență este foarte semnificativă pentru motive pe care nu mai e nevoie să le detaliez. Dacă acest sistem de a aborda problema „non-reciprocității” în cazul vizelor prin escaladare este optim sau proporțional atunci când vorbim de parteneri strategici ai UE, mi-e greu să mă pronunț, dar pentru moment aceasta este legea europeană, și Comisia Europeană este un pilon al statului de drept *par excellence*. Este dificil de anticipat ce se va întâmpla, dar vă imaginați cât de delicat va fi tot acest proces...

De aceea, pentru a concluziona, înlăturarea vizelor pentru români (și bulgari) în acest an ar fi un lucru just, nu ar supune Canada la niciun fel de riscuri, ar înlătura o parte din riscul politic real asupra adoptării CETA, și ar ajuta atât UE cât și Canada să evite un conflict legal și politic jenant. Ar fi de asemenea un lucru firesc de făcut – în sfârșit – în privința unei țări prietene și aliate, și o excelentă confirmare a noii perioade Trudeau marcată de viziune, echitate, decență și deschidere.

Voi fi în Ottawa săptămâna viitoare într-o misiune oficială pe probleme comerciale, și mă voi folosi de ocazie pentru a discuta toate aceste lucruri cu Ministrul Imigrației. Sper să primesc vești bune de la dumneavoastră sau de la Guvernul dumneavoastră în legătură cu această chestiune în curând.

Cu sinceritate,

Sorin Moisa

CC: Dl. Jean- Claude Juncker- Președintele Comisiei Europene

Onorabilul John McCallum- Ministrul Imigrației, Refugiaților și Cetățeniei

Dl. Dimitris Avramopoulos- Comisarul european pentru Migrație, Afaceri Interne și Cetățenie

Onorabila Chrystia Freeland- Ministrul Comerțului internațional

Dna. Cecilia Malmström- Comisarul european pentru Comerț

Dl. Bernd Lange- Președintele Comisiei pentru Comerț Internațional, Parlamentul European

Dna. Marie- Anne Coninx- Ambasadoarea UE în Canada